

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
UNIVERSITETI I SPORTEVE TË TIRANËS
KËSHILLI I ETIKËS

Nr. 1868/14 Prot.

Tiranë, më 15.12.2020

**Rregullore e Këshillit të Etikës
të UNIVERSITETIT TË SPORTEVE
TË TIRANËS**

Neni 1

Baza ligjore

Rregullorja e Këshillit të Etikës në Universitetin e Sporteve të Tiranës (në vijim referuar UST) është hartuar në zbatim të ligjit nr. 80/2015 "Për Arsimin e Lartë në Republikën e Shqipërisë", Kodin e Punës në Republikën e Shqipërisë, Statutin e UST-së, Rregulloret e UST-së, Kodin e Etikës si dhe të akteve ligjore dhe nënligjore në fuqi që kanë të bëjnë me fushën e veprimit të kë.

Neni 2

Qëllimi

Kodi i Etikës ka për qëllim të vendosë rregulla të sjelljes për anëtarët e UST, duke përfshirë personelin akademik, ndihmës mësimor-shkencor, administrativ dhe studentët sipas standardeve të vendosura, në përputhje me frymën e etikës akademike, profesionale dhe morale të universitetit, si dhe me lirinë akademike. Kodi synon zhvillimin e kulturës brenda organizatës për të nxjerrë në dukje vlerat tona, dhe ndërtimin e një etike bashkëkohore, bazuar në vlerat e pranuar bashkërisht, për të ndihmuar orientimin tonë në punë dhe për të rritur imazhin e UST. Ky kod informon të gjithë palët e interesuara mbi politikën dhe procedurat e etikës dhe të rregullave të sjelljes në UST, si dhe për rastet e papajtueshmërisë me këto rregulla.

Neni 3

Fusha e veprimit

Kodi i Etikës është i detyrueshëm për zbatim në UST, në të gjitha strukturat akademiko-administrative apo organizmat kolegjinale që janë pjesë e funksionimit të këtij universiteti. I gjithë personeli, pavarësisht nga forma dhe lloji i kontratës së punës, personel akademik, ndihmës mësimor shkencor dhe administrativ, janë të detyruar të zbatojnë dispozitat e këtij kodi. Këto dispozita janë të detyrueshme për zbatim edhe për studentët që ndjekin një program studimi në UST.

Neni 4

Parime të Përgjithshme

1. Parimi i ligjshmërisë në punë: Çdo anëtar i UST është i detyruar të punojë, të studiojë dhe të veprojë në përputhje me ligjet përkatëse, aktet nënligjore, Statutin, Rregulloret dhe aktet e tjera të institucionit.
2. Parimi i integritetit: Çdo anëtar i UST është i detyruar të veprojë me ndershmëri dhe në të mirën dhe interesin e anëtarëve të tjerë të institucionit dhe të publikut të gjerë. Çdo anëtar i UST përmbush detyrimet që rrjedhin nga anëtarësimi në komunitetin universitar.
3. Parimi i drejtimit profesional dhe i kodit të paraqitjes:

a. Çdo anëtar i UST duhet të përmbushë plotësisht detyrimet e tij, në kohën e duhur dhe me përgjegjësi të lartë. Ai duhet të shmanget nga çdo veprimtari ose aktivitet, që mund të diskreditojë institucionin dhe të dëmtojë reputacionin e tij.

b. Anëtarët e UST duhet të bëjnë zgjedhjen e veshjes dhe të paraqitjes në përshtatje me një mjedis universitar.

4. Parimi i respektimit reciprok të anëtarëve të universitetit: Gjatë veprimeve të përditshme, çdo anëtar i UST duhet të jetë bashkëveprues, i komunikueshëm, të respektojë normat e edukatës qytetare, duke shmangur çdo sjellje apo veprim mospërfillës dhe/ose arrogant.

5. Parimi i objektivitetit:

a. Në veprimtarinë e tij, çdo anëtar i personelit të UST, duhet të jetë objektiv dhe i paanshëm. Ai duhet të shmangë çdo paragjykim, favorizim, apo ndikime të tjera, që mund të vënë në rrezik objektivitetin e tij.

b. Çdo anëtar i personelit të UST, në komunikimin dhe prezantimin si brenda mjediseve të Universitetit ashtu dhe jashtë tij, kur përfaqëson institucionin ose vepron në emër të tij, nuk duhet të përdorë emertesa hierarkike (akademike, ekzekutive apo administrative) jo relevante.

6. Parimi i efikasitetit:

Çdo anëtar i personelit të UST duhet të organizojë punën e vet të përditshme me korrektësi dhe efikasitet.

7. Parimi i konfidencialitetit:

a. Çdo anëtar i personelit të UST është i detyruar të respektojë konfidencialitetin e informacionit të marrë gjatë përmbushjes së detyrave dhe përgjegjësi të tij në UST dhe të mos e përdorë një informacion të tillë për qëllime të tjera, përveç atyre për të cilat është marrë informacioni.

b. Çdo anëtar i personelit të UST duhet të menaxhojë në mënyrë të organizuar dhe të kujdesshme informacionin konfidencial dhe të parandalojë çdo nxjerrje, qoftë dhe të pavullnetshme të këtij informacioni.

8. Parimi i shmangies së konfliktit të interesit:

Çdo anëtar i personelit të UST duhet të mos lejojë që interesat e tij private të bien ndesh me pozitën e tij në UST, të shmangë konfliktet e interesave dhe të mos shfrytëzojë asnjëherë pozitën për interesin e tij privat.

9. Parimi i luftës kundër nepotizmit:

Çdo anëtar i personelit të UST duhet, në çdo rast dhe me çdo kusht, të shmangë ose të kundërshtojë ndërhyrje, veprime ose propozime që favorizojnë nepotizmin.

10. Parimi i ndalimit të marrjes së dhuratave:

Çdo anëtar i personelit të UST nuk duhet, drejtpërdrejt ose tërthorazi (te perdore forma e metoda imponuese apo intimiduese) , të kërkojë ose marrë, apo të orvatet të kërkojë apo të pranojë nga persona të tretë dhurata, shërbime ose sende me vlerë, me qëllim që të përfitojë trajtim të privilegjuar të çdo lloj natyre, për vehten ose për të tjerët.

11. Parimi i përfaqësimit publik:

- a. Kur anëtari i personelit të UST komenton publikisht punën apo përfaqëson institucionin në një debat apo veprimtari publike, deklaratat e tij duhet të jenë në përputhje me misionin dhe politikën zyrtare të UST.
- b. Çdo anëtar i personelit të UST duhet të vërë në dijeni dhe të marrë miratim nga Rektori, përpara se të bëjë publike në media (TV, Radio, gazetë) informacione që kanë lidhje me strategjinë dhe politikën promovuese të institucionit.

Neni 5

Detyrimet e Personelit

Çdo anëtar i personelit të UST, gjatë kryerjes së detyrës, në zbatim të parimeve të përcaktuara në Nenin 4, duhet:

1. Të promovojë interesat më të mira të UST.
2. Të kontribuojë në përmbushjen e misionit dhe realizimin e vlerave të UST.
3. Të ruajë respektin dhe besimin e publikut ndaj UST dhe integritetit të tij.
4. Të shfaqë integritet personal, ndershmëri dhe përgjegjësi në të gjithë veprimet e tij.
5. Të sigurojë një mjedis të respektit reciprok, të paanshmërisë dhe bashkëpunimit.
6. Të ruajë fshehtësinë e të gjitha çështjeve që konsiderohen konfidenciale.
7. Të sigurojë pavarësinë e gjykimit të lartë nga interesat kontradiktore.
8. Të ketë përputhshmëri me politikën dhe procedurat e UST dhe ligjet në fuqi.
9. Të demonstrojë përkujdesje ndaj pronës dhe burimeve të UST.
10. Të respektojë orarin e punës.
11. Të respektojë orarin mësimor të miratuar dhe ndryshimet e tij në çdo rast.
12. Të ruajë një paraqitje serioze gjatë orarit të punës, që përfshin veshje serioze e dinjitoze, përdorimin e një fjalori të zgjedhur dhe brenda normave të etikës e të sjelljes qytetare.
13. Të zbatojë me korrektësi detyrën dhe urdhrat e eprorit në përputhje me aktet ligjore e nënligjore.
14. Të shmangë rastet kur ka konflikt interesash sipas legjislacionit në fuqi, duke i deklaruar ato përpara eprorit dhe burimeve njerëzore, sapo të jenë shfaqur. Kur ekzistojnë konflikte të tilla, anëtari është i detyruar të tërhiqet nga proceset vendimmarrëse ose aktivitetet e ngjashme.
15. Të mos lejojë që marrëdhëniet personale të prekin marrëdhëniet profesionale.
16. Të mos kërkojë dhe të mos pranojë në asnjë formë privilegje, përfitime, ndërhyrje, favorizime, pagesa apo dhurime, nga studentë apo persona të tjerë, që kanë për qëllim marrjen e rezultateve favorizuese, të pamërituara prej tyre, apo favore e përfitime të tjera, të cilat anëtari i personelit mund t'i ketë për shkak të detyrës.
17. Të mos bëjë dallime ndër studentë, vartës apo kolegë për shkak të njohjeve apo preferencave personale.
18. Të mos bëjë dhe të mos bëhet pre e provokimeve, ngacmimeve të të gjitha formave nga studentët apo personave të tjerë për shkak të punës, për qëllime që bien në kundërshtim me këtë kod, aktet ligjore dhe nënligjore në fuqi, si dhe me normat morale.

19. Me veprimet e tij të mos sjellë cënime të dinjitetit, të personalitetit dhe të figurës profesionale, mendimeve profesionale të kolegëve dhe autoriteteve drejtuese të çdo niveli.
20. Të mos konsumojë pije alkoolike, duhan apo substance të tjera në mjediset e institucionit.
21. Të mos përdorë auditorin dhe mjediset e tjera të institucionit për veprimtari që nuk lidhen me mësimdhënien apo për të fyer dhe diskriminuar studentët, për të fyer, shpifur apo diskutuar për kolegët dhe autoritet drejtuese të çdo niveli për çfarëdo lloj arsyeje apo konflikti.
22. Të mos u bëjë presion (detyruet apo intimidues) studentëve, varesve apo kolegeve në asnjë lloj forme, me shkak apo pa shkak.

Neni 6

Përhapja e dijeve dhe liria akademike

1. Personeli akademik gëzon liri akademike në kërkime, në punime shkencore dhe në metodologjinë e mësimdhënies. Personeli akademik duhet t'i përmbahet përdorimit të përgjegjshëm të lirisë akademike, duke iu nënshtruar një programi mësimor të miratuar. Personeli akademik duhet të realizojë me performancë të lartë kërkimin shkencor dhe mësimdhënien.
2. Çdo anëtar i personelit akademik duhet të njohë dhe respektojë kontributet shkencore të kolegëve dhe të studentëve. Dhënia, publikimi dhe përdorimi në çfarëdo lloj forme a mënyre, për çfarëdo lloj qëllimi, i mendimeve apo vlerësimeve personale për kolegët dhe punën e tyre profesionale, përbëjnë shkelje të etikës akademike.
3. Personeli akademik duhet të përmirësojë vazhdimisht metodologjinë e mësimdhënies në mënyrë që të ketë efektivitet, të inkurajojë studentët për të vepruar në mënyrë të lirë dhe të pavarur, si dhe t'u shpjegojë atyre metodat e vlerësimit.
4. Personeli akademik është i detyruar të promovojë dhe nxisë mundësi të reja të shpërndarjes së dijeve jo vetëm përmes metodës tradicionale, por edhe përmes formave alternative të komunikimit në distance.
5. Personeli akademik duhet të tregohet transparent në vlerësimet dhe testimet e njohurive të studentëve, në metodologjinë e përdorur dhe në rezultatet e tyre, duke vepruar në përputhje me dispozitat e Rregullores Mësimore të UST.
6. Personel akademik dhe ai ndihmes akademik me karakter administrativ duhet të ndertojnë një raport etik me studentet e të gjitha programeve të studimit duke ruajtur raportin student-pedagog të pakomprometuar.

Neni 7

Detyrimet dhe të drejtat e studentëve

- A. Studentët kanë për detyrë të respektojnë dispozitat e këtij kodi për aq kohë sa gëzojnë statusin e studentit të UST, si dhe të sillen në përputhje me normat etiko-morale të qytetarisë së mirë, ata duhet:

1. Të zbatojnë orarin e mësimi dhe t'u përmbahen rregullave të sanksionuara në Statutin dhe në Rregulloren Mësimore të UST.

2. Të paraqiten në mënyrë serioze dhe dinjitoze në mjediset e institucionit, të mbajnë një veshje të përshtatshme, të përdorin një fjalor të përshtatshëm, sipas normave të etikës, moralit dhe të mirësjelljes.

3. Të respektojnë personelin akademik, ndihmës mësimor-shkencor dhe personelin administrativ, studentët e tjerë dhe rregullat e mësimi. T'u drejtohen personelit akademik dhe atij administrativ në vetën e dytë shumës, si edhe me titujt akademikë përkatës.

4. Të mos kryejnë veprime dhe gjeste provokuese apo ngacmuese ndaj personelit akademik apo studentëve të tjerë, në mjediset e institucionit.

5. Të mos ofrojnë në asnjë formë, privilegje, përfitime, ndërhyrje, favorizime, pagesa apo dhurime, vetë apo nëpërmjet personave të tjerë, me qëllim marrjen e rezultateve të larta, apo për të kërkuar favorizime të tjera, të cilat personeli akademik apo anëtarë të tjerë të personelit të UST mund t'i japin për shkak të detyrës.

6. Të mos kopjojnë, të mos mashtrojnë gjatë procesit mësimor, si dhe të mos shmangen nga shlyerja e detyrimeve mësimore.

7. Të mos konsumojnë pije alkoolike, duhan, apo substanca të tjera të ndaluara në mjediset e institucionit.

8. Të mos përdorin celular dhe ta mbajnë atë të fikur gjatë orarit të mësimi. Të mos kenë/mbajnë celular gjatë provimit në auditor.

9. Të mbajnë me vete përgjatë procesit mësimor kartën e studentit dhënë nga UST, dhe ta paraqesin/dorëzojnë atë sipas një kërkesë të bazuar nga anëtarët e personelit akademik apo administrativ të institucionit.

10. Studenti i cili përfshihet në një veprim të ndaluar apo thyerje të kuadrit ligjor, i cili rezulton në prishjen e orës së mësimi mund të detyrohet nga pedagogu të lërë auditorin për periudhën e mbetur të orës së mësimi. Për përjashtime më të gjata si pasojë e prishjes së orës së mësimi duhet të merren vendime me shkrim nga organet përkatëse në përputhje me kuadrin rregullativ të UST-se.

B. Si anëtarë të UST, studentët gëzojnë të drejtat dhe liritë si vijon:

1. Çdo student ka të drejtën të jetë i lirë nga diskriminimi racor, fetar, etnik, për shkak të përkatësisë politike, moshës, gjinisë, orientimit seksual dhe aftësive të kufizuara.

2. Studentët kanë të drejtën e lirisë së shprehjes, të mbledhjes dhe grupimeve për aq kohë sa shfrytëzimi i këtyre lirive pajtohet me politikat e institucionit, nuk ndërhyjnë në drejtimin efektiv të jetes universitare dhe respekton të drejtat e të tjerëve.

3. Studentët janë të lirë të organizojnë dhe marrin pjesë në organizata studentore, për të promovuar interesin e tyre të përbashkët brenda institucionit. Organizatat studentore janë të lira të shqyrtojnë dhe diskutojnë të gjitha çështjet e interesit, në përputhje me kuadrin legjislativ të UST-se. Organizatat e njohura dhe të pranuara mund të gëzojnë privilegjin të përdorin godinat, lehtësirat dhe shërbimet e institucionit sipas politikave dhe procedurave administrative të UST-se.

Neni 8

Sjelljet e ndaluara

Sjelljet e ndaluara të cilat përbëjnë shkelje të rënda të Kodit të Etikës, përfshijnë:

1. Veprimet e çfarëdo lloji, të çdo anëtari të UST që dëmtojnë misionin dhe imazhin e institucionit apo autoriteteve drejtuese.
2. Sjellja e dhunshme ose kërcënimi, ushtrimi i dhunës fizike, sharjet, shpifjet, apo veprimet keqdashëse të çfarëdo lloji, ndaj çdo anëtari të UST, nga vetë anëtarët e këtij komuniteti, apo të personave të lidhur me ta në marrëdhënie matesore, lidhje gjaku e të tjera.
3. Studentët janë të ndaluar të flasin në emër të UST-se, me ndonjë organizatë të medias së folur apo të shkruar. Studentët janë të ndaluar të ftojnë në ambientet apo eventet e institucionit organizata të mediave, përjashtuar rastet kur merret leje me shkrim nga autoritetet drejtuese. Studentët si individë ose përfaqësues të organizatave studentore janë të ndaluar të hyjnë në marrëveshje verbale, me shkrim ose në kontrata që kanë për qëllim të lidhin, detyrojnë, ose krijojnë ndonjë lloj përgjegjësie për institucionin. UST do të njohë gjithë këta studentë individualisht përgjegjës për pasojat financiare, juridike ose dëmet që mund të rezultojnë nga veprime të tilla të paautorizuara.
4. Ofrimi ose dhënia e rryshfetit personelit të UST.
5. Përvetësimi i paautorizuar i aseteve ose shërbimeve brenda UST.
6. Plagjiatura e çdo forme.
7. Përdorimi i paautorizuar ose dhunimi i pajisjeve kompjuterike, pajisjeve të tjera dhe/ose mjediseve fizike të UST.
8. Përdorimi i alkoolit, duhanit, dhe/ose substancave të ndaluara brenda ambienteve të UST.
9. Çdo lloj veprimtarie apo sjellje që përbën vepër penale dhe/ose që është në kundërshtim me legjislacionin në fuqi.

Neni 9

Pasuria intelektuale

1. Personeli i UST duhet të jetë i përgjegjshëm për burimet e institucionit. E gjithë prona intelektuale e konceptuar, e prodhuar apo e shkruar nga fakultetet, personeli administrativ, studentët, duke përdorur fondet e institucionit, objektet apo burime të tjera të tij, duhet të jenë në pronësi dhe të kontrolluara nga UST.
2. Produktet tradicionale të veprimtarisë shkencore, të cilat konsiderohen si pronë e pakufizuar e autorit të tyre, si psh. revista shkencore, tekste mësimore, monografi, të cilat janë të krijuara pa përfshirë përdorimin e burimeve të institucionit do të jenë pronë e pakufizuar e autorit. Ndalohet çdo formë riprodhimi e paautorizuar me shkrim nga autori.

Neni 10

Plagjiatura akademike

1. Plagjiatura është përdorimi i fjalëve, ideve, koncepteve ose të dhënave të një personi tjetër, pa e cituar atë. Plagjiatura përfshin përdorimin e drejtpërdrejtë dhe parafrazimin e fjalëve, mendimeve apo koncepteve të tjetrit pa cituar. Ajo përfshin, por nuk kufizohet në:

a. Kopjimin pa treguar, të paragrafëve apo pjesëve nga veprat elektronike dhe/ose kopje të punimeve të tjerëve, në detyra shtëpie ose kursi, ese, punime shkencore, apo teza;

b. Përdorimin pa treguar të pikëpamjeve, mendimeve, apo njohurive të një personi tjetër.

2. Shmangia e plagjiaturës akademike shërbën për të rritur cilësinë në kërkim e krijimtari shkencore. Kërkuesi është i detyruar të citojë në mënyrë të plotë e të saktë autorët dhe punimet e tyre, të cilat i ka konsultuar si burime të para apo burime dytësore dhe i ka përdorur për t'u informuar në lidhje me rezultatet e mëparshme, apo për të argumentuar dhe interpretuar rezultatet e veprimtarisë kërkimore.

Neni 11

Autoriteti përgjegjës për zbatimin e Kodit të Etikës

1. Autoriteti përgjegjës për zbatimin e Kodit të Etikës është Këshilli i Etikës, i cili krijohet dhe funksionon në përputhje me ligjin nr. 80/2015 "Për Arsimin e Lartë në Republikën e Shqipërisë", dhe me Statutin e UST.

2. Këshilli i Etikës analizon e diskuton probleme të etikës së jetës universitare. Këshilli i Etikës shqyrton sjelle të ndryshme të personelit të UST dhe vlerëson nëse ato përbëjnë shkelje të dispozitave të kuadrit legjislativ në fuqi. Shqyrtimi i sjelljes së studentëve nëse ato përbëjnë shkelje të dispozitave të këtij kodi do të bëhet në përputhje me Rregulloren Mësimore të UST.

3. Këshilli i Etikës ka për detyrë:

a. Të vëzhgojë zbatimin e dispozitave të këtij kodi dhe të propozojë ndryshime, përmirësime apo masa të tjera detyruese që kanë të bëjnë me etikën në UST.

b. T'i propozojë Rektorit masat disiplinore të parashikuara në Statutin e UST-se si dhe në këtë kod

Neni 12

Procedura për trajtimin e shkeljeve

1. Në rast shkeljesh të dispozitave të legjislacionit në fuqi si dhe në këtë kod, Këshilli i Etikës vë në dispozicion anëtarë për të shqyrtuar, analizuar dhe degjuar rreth shkeljes së paraqitur.

2. Këshilli i Etikës mund të vihet në lëvizje kryesisht ose mbi bazën e një kerkese të argumentuar me shkrim.

3. Mënyra e trajtimit të shkeljeve të raportuara është përgjithësisht progresive. Kjo do të thotë që procedura është hartuar në mënyrë të tillë që të lejojë opsione zgjedhjeje në faza të ndryshme, bazuar në seriozitetin e problemit apo fakteve që dalin gjatë shqyrtimit.

4. Cilido student apo anëtar i personelit që vë re, apo dyshon për shkelje të dispozitave ligjore apo të këtij kodi, inkurajohet ta raportojë shkeljen tek cilido anëtar i Këshillit të Etikës, apo në zyrën e Rektorit, ose të Administratorit të Insitucionit, të cilët ia transmetojnë problemin Këshillit.
5. Kur Këshilli merr njoftim për një shkelje, Kryetari mund të caktojë një nga anëtarët të ndërmarrë rolin e shqyrtuesit dhe/apo të nxjerrë në dritë faktet.
6. Kur shqyrtimi është i plotë, personi i ngarkuar harton një përmbledhje me shkrim të çështjes dhe ia paraqet atë Këshillit të Etikës.
7. Pas shqyrtimit të rastit, Këshilli i Etikës jep vleresimin e tij për llojin e shkeljes së konstatuar duke e kategorizuar atë sipas percaktimeve të Nenit Nr. 60 të Statutit të UST, në përputhje me kategorinë e shkeljes së konstatuar. Këshilli propozon masën disiplinore përkatëse të cilën ia përcjell Rektorit.
8. Këshilli i Etikës i merr vendimet me shumicë të thjeshtë.

Neni 13

Masat disiplinore

1. Përveç shkeljeve që ndëshkohen nga dispozitat e Statutit dhe të Rregulloreve të UST, si dhe të atyre që përbëjnë figurë veprash penale të cilat trajtohen edhe nga dispozitat e Kodit Penal, shkelja e dispozitave të parashikuara në këtë kod nga ana e personelit të UST, përbën shkelje disiplinore për të cilat parashikohen masa disiplinore në përputhje me legjislacionin e punës në Republikën e Shqipërisë dhe Nenin 61 të Statutit të UST-se.
2. Caktimi i masave ndëshkuese në parim kanë karakter progresiv përveç rasteve kur shkeljet konsiderohen të rënda. Caktimi i llojit të masës ndëshkuese bëhet në proporcion me llojin e shkeljes, intensitetin, përsëritshmërinë dhe pasojat e shkaktuara nga ajo.
3. Në rast të shkeljes së dispozitave të këtij kodi nga ana e studentëve, ato ndiqen disiplinarisht në përputhje me Rregulloren Mësimore të UST.

Neni 14

Dispozita përfundimtare

Kjo Rregullore hyn në fuqi menjëherë pas miratimit nga Senati Akademik i UST. Miratuar me **Vendim nr.57, datë 15.12.2020** të Senatit Akademik të UST.

KRYETARI I SENATIT AKADEMIK

Prof.Dr. AGRON KASA

